

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **D. F.**, zast. JUDr. Milanem Hulíkem, advokátem, se sídlem Bolzanova 1, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 1. 2009, č. j. 62 Az 19/2008 - 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení shora označeného rozsudku, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 8. 2008, č. j. OAM-576/VL-07-08-2008. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaného bylo rozhodnuto tak, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovateli již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad na hmotně-právní postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelkou uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost

opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Zde je nutné uvést, že stěžovatel žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti jeho kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá důvody, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. s tím, že podstatou žaloby byly námitky vznesené proti způsobu, jakým správní orgán vedl správní úvahu před vydáním napadeného rozhodnutí, resp. pochybení zakládající se na skutečnosti, že podklady shromážděné správním orgánem v průběhu správního řízení obsahují informace svědčící ku prospěchu stěžovatele nebyly správním orgánem zohledněny. Stěžovatel během řízení prokázal, že opustil svou zemi z důvodu vyhnout se nastoupení vojenské základní služby, aby se takto vyhnul hrozící šikaně, což vyplývá i ze shromážděných podkladů žalovaného. Uváděné skutečnosti nezohlednil ani krajský soud, přestože stěžovatel podrobně popsal své důvody, proč byl nucen opustit svou zemi původu a jeho důvody jsou dle jeho přesvědčení podřaditelné pod důvody, které má na mysli § 12 zákona o azylu, neboť ohrožení života, kterému by byl při výkonu vojenské služby v zemi původu vystaven, je v jeho zemi trpěno, neboť není dostatečně potíráno. Ke zlepšení situace nepřispívá ani fakt, že stížnosti proti šikaně se vyřizují neveřejně. Stěžovatel je přesvědčen, že jeho vyjádřené obavy z pronásledování v zemi původu nebyly ve správním řízení zohledněny, kdy správní orgán se jimi vůbec nezabýval a soud tento chybný přístup zvolený správním orgánem převzal.

S ohledem na uvedené stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Ostravě k novému projednání a rozhodnutí.

Žalovaný ve svém vyjádření namítá nedůvodnost podané kasační stížnosti s tím, že odmítání nástupu výkonu základní vojenské služby, která je v zemi původu stěžovatele povinná, nelze považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu. V případě stěžovatele nebyly naplněny ani podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 13 zákona o azylu, ani zvláštního zřetele hodné důvody dle § 14 zákona o azylu nebyly shledány. Stěžovatel nesplňuje ani podmínky podle pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a a § 14b zákona o azylu.

Z obsahu správního a soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobce přicestoval do České republiky v červnu 2008, a jako důvod, pro který opustil svoji vlast uvedl, že ukončil vysokoškolské studium a byl opakovaně předvoláván na vojenskou správu ve spojení s nástupem na vojenskou službu. Na vojnu nechtěl, jelikož je tam zvůle, šikana a po ukončení vysoké školy nechtěl ztratit další rok a půl, chce pracovat ve svém oboru. Na Ukrajině není zákon o alternativní vojenské službě. Ve své zemi nemůže zůstat, nemůže se tam vrátit, protože nechce vykonávat vojenskou službu. Proto žádá o azyl. V souvislosti s řízením o žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany bylo zjištěno, že v České republice pobývá bez platných dokladů a proto mu bylo rozhodnutím ze dne 25. 8. 2008 uděleno správní vyhoštění.

Žalovaný správní orgán žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany po provedeném řízení s podrobným odůvodněním zamítl. Krajský soud shledal postup i závěry správního orgánu za odpovídající zákonu a se závěry krajského soudu se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud.

Námítky stěžovatele uváděné v kasační stížnosti Nejvyšší správní soud považuje za nedůvodné, a to jak s ohledem na obsah spisu a s ním spojená skutková zjištění, tak i s ohledem na obsah odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu i soudu, kde se oba tyto orgány s namítanými skutečnostmi vypořádaly. Nelze tak jmenovitě souhlasit zejména s tím, že mimo pozornost jak správního orgánu, tak i krajského soudu, zůstaly následky spojené s odmítnutím povinnosti k základní vojenské službě, a to ani pokud jde o jejich zohlednění ve vztahu k doplňkové ochraně.

Navíc současně platí, že námitkami obdobného rázu se Nejvyšší správní soud převážně opakovaně již zabýval a vypořádal se s nimi jako nedůvodnými již ve svých dřívějších rozhodnutích.

Nejvyšší správní soud především uvádí, že i podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, kde lze např. odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, www.nssoud.cz, platí, že: *Odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím.*

Nad rámec potřebného odůvodnění Nejvyšší správní soud poznamenává, že bez významu není ani to, že stěžovateli bylo uděleno správní vyhoštění, když bylo zjištěno, že na území České republiky pobývá bez platných dokladů, neb o udělení mezinárodní ochrany nepožádal bezprostředně po příjezdu do země. Ostatně i v tomto směru má Nejvyšší správní soud také již ustálenou judikaturu - viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, www.nssoud.cz, kde se uvádí: *Nebyla-li žádost o azyl podána bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co stěžovateli nebyl pro pozdní podání žádosti prodloužen pobyt, na území České republiky pobýval nelegálně a brozilo mu správní vyhoštění, svědčí to o její účelovosti.*

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud proto shledal kasační stížnost nepřijatelnou a podle ustanovení § 104a s. ř. s. ji odmítl.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto

tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. června 2009

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu